

رفتارهای انسان ساز

(از پارسایان اسوه)

جلد اول

تأهین

داود مهربانی رزوه

زیر نظر

دکتر حسین قشقایی خواص

سرشناسه	:	مهرابی رزوه، داود، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدیدآور	:	رفتارهای انسان ساز از پارسایان اسوه
مشخصات نشر	:	تهران: پژوهشکده باقر العلوم، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	:	۲ ج.
شابک	:	۹-۲۸-۵۵۲۹-۶۰۰-۹۷۸: دوره؛ ۵-۲۶-۵۵۲۹-۶۰۰-۹۷۸: ج ۱ ۶-۲۹-۵۵۲۹-۶۰۰-۹۷۸: ج ۲
وضعیت فهرست رسی	:	فیبای مختصر
یادداشت	:	فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است
شناسه افزودن	:	قشقای خواص، حسین، ۱۳۴۲ -
شماره کتابشناسی ما	:	۳۸۳۷۴۲۸

انتشارات پژوهشکده باقر العلوم

عنوان:	رفتارهای انسان ساز از پارسایان اسوه (جلد اول)
تدوین:	داود مهرابی رزوه
زیر نظر:	حسین قشقای خواص
ارزیابی و کنترل:	حجت الاسلام والمسلمین محمد جعفر طبسی
ویراستار:	ابوالقاسم عاشوری
مسئول تولید:	سید ع بداله بن زین العبادی
ناشر:	پژوهشکده باقر العلوم
نوبت و سال چاپ:	اول / تابستان ۱۳۹۴
چاپخانه:	چاپ طه
شمارگان:	۱۰۰۰
قیمت:	۲۶۰۰۰ تومان

مرکز بخش: قم، خیابان مصلی، انتشارات پژوهشکده باقر العلوم
 تلفن: ۳۷۷۴۰۳۶۹، ۰۲۵ فاکس: ۳۷۷۴۲۲۸۴ - ۰۲۵ صندوق پستی: ۱۳۵ - ۳۷۱۸۵
 شابک: ۵-۲۶-۵۵۲۹-۶۰۰-۹۷۸

فهرست مطالب

۳۱	 مقدمه
۳۵	 خلیل فراهیدی (م وفای ۱۱۱ ق)
۳۵	 مقام و منزلت علی علیه السلام
۳۶	 زهد
۳۷	 اهل درایت
۳۷	 اهل دقت
۳۸	 صاحب نبوغ
۳۸	 اهل نوآوری
۳۹	 حفظ آبروی مسلمان
۳۹	 اهل گذشت
۴۰	 اهل تواضع
۴۰	 جدال احسن
۴۱	 بنیان گذار غروض
۴۲	 پیام عالم برزخ
۴۳	 ابن ابوسهل نوبختی (۲۳۷ - ۳۱۰ ق)
۴۳	 گوشه‌ای از فضیلت‌ها
۴۴	 تسلیم در برابر حق
۴۴	 ایستادگی ابوسهل در برابر مخالفان
۴۶	 جعفر بن محمد قولویه (متولد حدود ۲۹۰ - ۳۶۸ ق)
۴۶	 مشتاق دیدار حضرت مهدی علیه السلام
۴۸	 شیخ صدوق (۳۰۶ - ۳۸۱ ق)
۴۸	 تولد، با دعای حضرت ولی عصر علیه السلام

- محمد بن جنید اسکافی (متوفای ۳۸۱ ق)..... ۵۰
- فرزندی سالم..... ۵۰
- ارتباط با امام زمان عجل الله تعالی فرجه..... ۵۰
- مرجع فقهی آل بویه..... ۵۱
- ابن شعبه حرّانی (زنده در سال ۲۸۱ ق)..... ۵۳
- شخصیت علمی و اخلاقی..... ۵۳
- کوشیار دیلمی..... ۵۴
- (حدود ۳۲۰ - ۴۰۰ ق)..... ۵۴
- آزادگی و بزرگ‌داری..... ۵۴
- حکیم و خردمند..... ۵۴
- صاحب خط خوش..... ۵۵
- دارای انصاف و صداقت علمی..... ۵۵
- ابن مسکویه؛ معلم ثالث (حدود ۳۲۰ - ۴۲۱ ق)..... ۵۷
- ابن مسکویه و توجه خاص به اخلاق..... ۵۷
- شیخ مفید (۳۳۸ - ۴۱۳ ق)..... ۵۹
- دست‌خط مبارک حضرت بقیه الله الاعظم علیه السلام و شیخ مفید..... ۵۹
- پیغام امام عصر علیه السلام به شیخ مفید..... ۵۹
- خواب سرنوشت‌ساز..... ۶۰
- سید رضی (۳۵۹ - ۴۰۶ ق)..... ۶۲
- ترفند سیاسی..... ۶۲
- بی‌اعتنائی به خلیفه..... ۶۲
- بزرگ‌منشی و خویش‌داری سید رضی..... ۶۳
- سید مرتضی (متوفای ۴۲۶ ق)..... ۶۴
- سالم ماندن بدن مطهر او در قبر..... ۶۴
- شهید محمد بن فتال نیشابوری (شهادت ۵۰۸ ق)..... ۶۵
- تواضع و صمیمیت..... ۶۵
- از دیدگاه عالمان..... ۶۵
- چگونگی شهادت..... ۶۵
- قطب الدین راوندی (متوفای ۵۷۳ ق)..... ۶۷
- سالم ماندن بدن مطهر او در قبر..... ۶۷

۶۸		ابو منصور طبرسی (متوفای قرن ششم هجری)
۶۸		طرحی نو در عصر تنش
۷۰		عبدالواحد آمدی (متوفای قرن ششم هجری)
۷۰		توجه امام علی علیه السلام به غرر الحکم
۷۱		سید بن طاووس (۵۸۹ - ۶۶۴ ق)
۷۱		پایتخت شیطان
۷۲		رازهای جمعه شب
۷۴		خاطره‌های سبز
۷۵		کوچه‌های وصل
۷۶		نامه‌ای از وزخ
۷۷		محقق حلی (۶۰۲ - ۷۲۰ ق)
۷۷		امان‌نامه
۷۸		علی بن عیسی اربلی (متوفای ۶۹۳ ق)
۷۸		شیدای اهل بیت علیهم السلام
۷۹		سوگوار امام حسین علیه السلام
۷۹		احترام نهادن به عالمان
۸۰		پاسخ به شبهات
۸۲		ابن میثم بحرانی (۶۳۶ - ۶۹۹ ق)
۸۲		فراخوانی از بغداد
۸۳		سفر به عراق
۸۵		حسن بن یوسف حلی (۶۴۸ - ۷۲۶ ق)
۸۵		در خدمت امام زمان علیه السلام
۸۶		علامه و اولجایتو
۸۷		بذر تشیع
۸۷		علامه و ابن تیمیه
۸۸		فضیلت‌های درخشان
۹۰		فخر المحققین (۶۸۲ - ۷۷۱ ق)
۹۰		جوان نمونه
۹۱		حضور در مناظره‌های پدر
۹۲		روای راهگشا

- ۹۳..... میر سید علی همدانی (۷۱۴ - ۷۸۴ ق).....
- ۹۳..... ولادت مبارک.....
- ۹۳..... دیدار جمال حضرت محمد مصطفی ﷺ.....
- ۹۳..... اهل سخاوت.....
- ۹۵..... سید حیدر آملی (۷۲۰ - ۷۸۲ ق).....
- ۹۵..... صاحب معارف قدسی.....
- ۹۵..... سیره مقدس.....
- ۹۷..... محمد بن جمال الدین مکی؛ شهید اول (۷۳۴ - ۷۸۶ ق).....
- ۹۷..... عنایت ویژه خداوند تبارک و تعالی.....
- ۹۷..... دعوت سلفان نبی بن مؤید.....
- ۹۹..... فتنه یالوشی.....
- ۹۹..... حسادت؛ علت شهادت.....
- ۱۰۱..... حسن بن محمد دیلمی (نوفال) (اواخر قرن ۸ ق).....
- ۱۰۱..... ویژگی‌های مواظب دیلمی.....
- ۱۰۱..... ۱. ایجاز و اختصار.....
- ۱۰۱..... ۲. فروتنی واعظ.....
- ۱۰۱..... ۳. جامعیت نظری و عملی.....
- ۱۰۲..... ۴. آمیختگی با حکمت.....
- ۱۰۲..... مقام عرفانی.....
- ۱۰۳..... ابن فهد حلی (۷۵۷ - ۸۴۱ ق).....
- ۱۰۳..... کرامتی در باغ نقیب.....
- ۱۰۳..... صدقه آبرو.....
- ۱۰۴..... جدال پیروزمندانه.....
- ۱۰۵..... جلال الدین دوانی (۸۳۰ - ۹۰۸ ق).....
- ۱۰۵..... بزرگداشت علمای پیش از خود.....
- ۱۰۵..... صبر در برابر بدخواهان و کینه‌توزان.....
- ۱۰۵..... پرهیز از جدل.....
- ۱۰۵..... احترام نهادن به اهل علم و سادات.....
- ۱۰۶..... بی‌اعتنایی به پست و مقام.....
- ۱۰۶..... حفظ عزت نفس در تنگدستی.....

۱۰۸.....	ابراهیم کفعمی (حدود ۸۴۰ - ۹۰۵ ق).....
۱۰۸.....	دعاها و اثرات شگفت‌انگیز آنها.....
۱۰۹.....	کشف آرامگاه.....
۱۱۰.....	مقدس اردبیلی (متوفای ۹۳۳ ق).....
۱۱۰.....	مقدس اردبیلی و دربار صفوی.....
۱۱۱.....	سکوت مقدس.....
۱۱۱.....	کمک به محرومان.....
۱۱۲.....	دریافت پاسخ مسائل مختلف از امام علی علیه السلام
۱۱۳.....	حضرت موسی علیه السلام و مقدس اردبیلی.....
۱۱۴.....	سیره مقدس.....
۱۱۵.....	علی بن عبدالعال؛ معشای ثانی (۸۶۵ - ۹۴۰ ق).....
۱۱۵.....	گفته‌ها و اسوه‌ها.....
۱۱۶.....	محمد بن ابی جمهور احسّس (متوفای ۹۴۰ ق).....
۱۱۶.....	مناظره با عالمان سنی.....
۱۱۹.....	ابراهیم قطیفی (متوفای ۹۵۰ ق).....
۱۱۹.....	در بلندای فضائل.....
۱۱۹.....	دیدار با حضرت ولی عصر علیه السلام
۱۲۰.....	رد هدیه سلطان صفوی.....
۱۲۱.....	زین الدین عاملی؛ شهید ثانی (۹۱۱ - ۹۶۶ ق).....
۱۲۱.....	جلوه‌های معنوی و اخلاقی.....
۱۲۱.....	غروب آفتاب.....
۱۲۴.....	عبدالله بهابادی یزدی (متوفای ۹۸۱ ق).....
۱۲۴.....	مقام معنوی و علمی.....
۱۲۵.....	شیخ بهایی (۹۵۳ - ۱۰۳۰ ق).....
۱۲۵.....	وصال.....
۱۲۶.....	شهید قاضی نور الله شوشتری (۹۵۶ - ۱۰۱۹ ق).....
۱۲۶.....	هیمة حسد.....
۱۲۷.....	شور شهادت.....
۱۲۹.....	ابومنصور حسن بن زین الدین (فرزند شهید ثانی) (۹۵۹ - ۱۰۱۱ ق).....
۱۲۹.....	تذکر و پند مقدس اردبیلی.....

- بی‌اعتنائی به دنیا ۱۲۹
- عاشق دیدار حضرت ولی عصر علیه السلام ۱۲۹
- سید محمدباقر میرداماد حسینی استرآبادی (۹۶۹ _ ۱۰۴۰ ق) ۱۳۱
- سبب دشواری نویسی ۱۳۱
- رؤیای نورانی ۱۳۱
- صفات اخلاقی ۱۳۲
- اهل تواضع ۱۳۳
- شیر و مثلث زرین ۱۳۳
- سید ابوالقاسم میرفندرسکی (۹۷۰ _ ۱۰۵۰ ق) ۱۳۵
- صاحب مآثره 'علاق ۱۳۵
- گوشه‌ای از کرامات ۱۳۶
- فراست و هوشمند ۱۳۷
- ملا صدرا (۹۸۰ _ ۱۰۵۰ ق) ۱۳۸
- مراحل سیر و سلوک ۱۳۸
- سفر عرشی ۱۳۹
- معرفت عارفان ۱۴۰
- خلیل قزوینی (۱۰۸۹ _ ۱۰۰۱ ق) ۱۴۱
- حمایت از رعیت ۱۴۱
- محمد تقی مجلسی (۱۰۷۰ _ ۱۰۰۳ ق) ۱۴۲
- عنایت سید اوصیا علیهم السلام به علامه محمد تقی مجلسی ۱۴۲
- بازگشت به اصفهان ۱۴۲
- شرح احادیث معصومین علیهم السلام ۱۴۲
- فاضل تونی (متوفای ۱۰۷۱ ق) ۱۴۴
- دست خط بابرکت ۱۴۴
- تکریم علما ۱۴۴
- صالح مازندرانی (متوفای ۱۰۸۶ ق) ۱۴۶
- تحصیلات ۱۴۶
- اراده و پشتکار ۱۴۶
- ازدواج ۱۴۷

۱۴۹	قطب الدین لاهیجی دیلمی (متوفای قرن ۱۱ ق).....
۱۴۹	جوهر فروتنی.....
۱۵۰	محقق سبزواری (۱۰۱۷ - ۱۰۹۰ ق).....
۱۵۰	معتقد به وجوب عینی نماز جمعه.....
۱۵۱	محمد شیروانی (۱۰۳۳ - ۱۰۹۸ ق).....
۱۵۱	ویژگی ها.....
۱۵۲	محمد بن حسن حرّ عاملی (۱۰۳۳ - ۱۱۰۴ ق).....
۱۵۲	شیخ خرّ، در مجلس شاه سلیمان.....
۱۵۲	کعبه در خوز.....
۱۵۳	سید نعمت الله جزایری (۱۰۵۰ - ۱۱۱۲ ق).....
۱۵۳	خاک های مسیحایی.....
۱۵۳	روزهای دشوار.....
۱۵۴	در خدمت علامه مجلسی.....
۱۵۴	شرح کامیابی.....
۱۵۶	آقا جمال خوانساری (متوفای ۱۱۲۵ ق).....
۱۵۶	فضائل اخلاقی.....
۱۵۶	ارتباط با حاکمان.....
۱۵۷	نهی از منکر به شیوه غیر مستقیم.....
۱۵۷	عاشق مطالعه.....
۱۵۸	صراحت لهجه.....
۱۵۸	مبارزه با خرافات.....
۱۶۰	تازه بودن جسد مطهر بعد از سه قرن.....
۱۶۱	بهاء الدین محمد؛ فاضل هندی (۱۰۶۲ - ۱۱۳۷ ق).....
۱۶۱	مقام علمی و مرجعیت.....
۱۶۲	عبدالله افندی اصفهانی (۱۰۶۶ - ۱۱۳۰ ق).....
۱۶۲	نامه میرزا عبدالله افندی به علامه مجلسی.....
۱۶۳	سید محمد طباطبایی زواره (۱۰۹۰ - ۱۱۶۰ ق).....
۱۶۳	چهار خاندان بزرگ علمی و فقهی شیعه.....
۱۶۴	فضائل اخلاقی و تلاش های اجتماعی.....

- محمد اسماعیل اصفهانی خواجهایی (متوفای ۱۱۷۳ ق) ۱۶۵
- سمبل استقامت ۱۶۵
- احترام به سادات ۱۶۵
- محمد مهدی فتونی کبیر (متوفای ۱۱۸۳ ق) ۱۶۶
- تجلیل از شاعر اهل بیت علیهم السلام ۱۶۶
- پیغام امام زمان علیه السلام به آیت الله فتونی ۱۶۶
- یوسف بحرانی؛ صاحب حدائق (۱۱۰۷ - ۱۱۸۶ ق) ۱۶۸
- آیینہ ایثار ۱۶۸
- وحید بهبهانی (۱۱۱۷ - ۱۲۰۵ ق) ۱۷۰
- دیار نور ۱۷۰
- حجت خداوند ۱۷۱
- راز سرفرازی ۱۷۲
- درس یقین ۱۷۳
- سیره‌ی سبز ۱۷۳
- مهدی نراقی (۱۱۲۸ - ۱۲۰۹ ق) ۱۷۷
- عزت نفس ۱۷۷
- سید محمد مهدی شهرستانی (۱۱۳۰ - ۱۲۱۶ ق) ۱۷۸
- شجاعت ۱۷۸
- خواندن نماز بر جنازه علامه بحر العلوم ۱۷۸
- محمّد بیدآبادی (متولد حدود ۱۱۳۵ - ۱۱۹۸ ق) ۱۷۹
- اهل زهد و ساده‌زیستی ۱۷۹
- بزرگوار و فروتن ۱۸۰
- توسل به معصومان علیهم السلام ۱۸۰
- میرزای قمی (۱۱۵۱ - ۱۲۳۱ ق) ۱۸۲
- امر به معروف و نهی از منکر ۱۸۲
- سید محمد مهدی حسینی اصفهانی خراسانی (۱۱۵۲ - ۱۲۱۸ ق) ۱۸۳
- صاحب معرفت‌های شهودی ۱۸۳
- سید محمد مهدی بحر العلوم (۱۱۵۵ - ۱۲۱۲ ق) ۱۸۶
- جلوه نور ۱۸۶
- توجه به امور عبادی شاگردان ۱۸۶

۱۸۷	عنایت ویژه
۱۸۷	مانند دریا
۱۸۸	تلاوت قرآن
۱۸۹	شهید عبدالصمد همدانی (۱۱۵۶ - ۱۲۱۶ ق)
۱۸۹	تزکیه و تهذیب نفس
۱۸۹	ارادت به خاندان عترت علیهم السلام
۱۹۰	تقید به آداب شرعی و عبادات
۱۹۰	فروتنی، زهد و تمایل به گمنامی
۱۹۱	سید محسن اعرجی (متوفای ۱۲۲۷ ق)
۱۹۱	حواله خمس
۱۹۱	یکی از کرامات
۱۹۲	کندن ریشه عامل فساد
۱۹۲	طولانی بودن نماز
۱۹۳	اهل زهد
۱۹۳	خویشتن‌داری
۱۹۴	رسیدگی به فقرا
۱۹۴	احترام به استاد
۱۹۵	رحلت
۱۹۶	جعفر کاشف الغطاء (۱۱۵۶ - ۱۲۲۸ ق)
۱۹۶	همت والا
۱۹۶	احترام به استاد
۱۹۶	شب زنده‌داری
۱۹۸	نفوذ معنوی در دربار
۱۹۸	مسافرت‌ها
۱۹۹	ارتباط با عالمان دینی
۱۹۹	بر قلعه کرامت
۲۰۱	سیدعلی طباطبایی؛ صاحب ریاض (۱۱۶۱ - ۱۲۳۱ ق)
۲۰۱	اهل عبادت
۲۰۱	ویژگی‌های اخلاقی
۲۰۳	شهید محمد تقی برغانی (۱۱۷۲ - ۱۲۶۳ ق)
۲۰۳	اثر مناجات استاد
۲۰۳	فعالیت‌های اجتماعی - سیاسی

- ۲۰۳..... در جبهه جهاد
- ۲۰۵..... در پناه لطف خدا
- ۲۰۶..... مروارید حقیقت
- ۲۰۷..... سید محمدباقر شفتی (۱۱۷۵ - ۱۲۶۰ ق)
- ۲۰۷..... عمل به وظیفه
- ۲۰۷..... پاداش آسمانی
- ۲۰۸..... حجت الاسلام
- ۲۰۹..... سید سپیددست
- ۲۱۰..... داور هوشمند
- ۲۱۱..... بیمار عشق
- ۲۱۲..... خرج از خزانه الهی
- ۲۱۳..... مقابله با نیرنگ در
- ۲۱۳..... مخالفت با خواسته های غلط
- ۲۱۴..... دفاع آیت الله کلباسی از سید نفی
- ۲۱۴..... استعمارستیز
- ۲۱۵..... دعای مستجاب
- ۲۱۶..... محمدابراهیم کرباسی (۱۱۸۰ - ۱۲۶۱ ق)
- ۲۱۶..... اهل عبادت
- ۲۱۶..... حضور در عرصه های اجتماعی و رعایت احتیاط
- ۲۱۷..... دعای مستجاب
- ۲۱۸..... حمایت از علما
- ۲۲۰..... خواندن نماز باران
- ۲۲۲..... احمد نراقی (۱۱۸۵ - ۱۲۴۵ ق)
- ۲۲۲..... زهد مثبت
- ۲۲۳..... محمد تقی رازی نجفی اصفهانی (۱۱۸۷ - ۱۲۴۸ ق)
- ۲۲۳..... ازدواج بابرکت
- ۲۲۳..... بازگشت به وطن
- ۲۲۵..... سید عبدالله شبر (۱۱۸۸ - ۱۲۴۲ ق)
- ۲۲۵..... راز بزرگ
- ۲۲۷..... سید جعفر کشفی (۱۱۸۹ - ۱۲۶۷ ق)
- ۲۲۷..... گوشه ای از کرامات

۲۲۸	سید محمد صدر الدین جبل عاملی (۱۱۹۲ - ۱۲۶۳ ق)
۲۲۸	مناظره با اهل سنت
۲۲۸	توان علمی
۲۲۹	بازگشت به نجف
۲۲۹	ویژگی‌های اخلاقی
۲۳۰	گوشه‌ای از کرامات
۲۳۱	محمد حسن نجفی؛ صاحب جواهر (حدود ۱۲۰۰ تا ۱۲۰۲ - ۱۲۶۶ ق)
۲۳۱	سیره سبز
۲۳۱	انتخاب اصلح
۲۳۳	علی فاضل قزوینی (۱۲۰۹ - ۱۲۹۰ ق)
۲۳۳	همدردی با مردم
۲۳۴	گوشه‌ای از فروتنی او
۲۳۵	تازگی پیکر، پس از نیم قرن
۲۳۷	سید مهدی قزوینی نجفی (۱۲۱۰ - ۱۳۰۰ ق)
۲۳۷	صاحب جایگاه بلند اجتهاد
۲۳۷	رسالت هجرت
۲۳۸	احاطه داشتن به تمام فقه
۲۳۸	دارای حافظه قوی
۲۳۹	مناهادی سبزواری (۱۲۱۲ - ۱۲۸۹ ق)
۲۳۹	تدریس در حوزه کرمان
۲۳۹	زاهد فقیرنواز
۲۴۱	سید ابراهیم قزوینی (۱۲۱۴ - ۱۲۶۴ ق)
۲۴۱	ساده‌زیستی
۲۴۱	بی‌اعتنایی به زندگی درباری
۲۴۱	فرجام اهانت به استاد
۲۴۲	شفاعت در حق شاگرد ناسپاس
۲۴۳	شیخ مرتضی انصاری (۱۲۱۴ - ۱۲۸۱ ق)
۲۴۳	تحصیلات در عتبات
۲۴۳	مرجعیت شیخ انصاری
۲۴۴	توسل به حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام

- ۲۴۵..... سیدحسین ترک کوه کمری (متوفای ۱۲۹۹ ق).....
 ۲۴۵..... صاحب مقام معنوی و اهل تواضع.....
 ۲۴۶..... اهل زهد و اخلاص.....
 ۲۴۶..... نپوسیدن بدن در قبر.....
 ۲۴۷..... محمدحسن آل یاسین (متوفای ۱۳۰۸ ق).....
 ۲۴۷..... تصریح حضرت مهدی علیه السلام به وکالت او.....
 ۲۴۹..... محمد اشرفی (۱۲۱۹ - ۱۳۱۵ ق).....
 ۲۴۹..... اهل سیر سلوک و ریاضت.....
 ۲۵۱..... اهل سخاوت و تهجد.....
 ۲۵۱..... اهل زهد و وارستگی.....
 ۲۵۲..... عاشق اهل بیت علیهم السلام.....
 ۲۵۲..... کمک به محرومان و نیازمندان.....
 ۲۵۴..... علی کنی (۱۲۲۰ - ۱۳۰۱ ق).....
 ۲۵۴..... یاران محفل انس.....
 ۲۵۵..... مقتدا و دستگیر همگان.....
 ۲۵۶..... دژی در برابر دژخیم.....
 ۲۵۸..... سید علی شوشتری (۱۲۲۲ - ۱۲۸۳ ق).....
 ۲۵۸..... سفیری از غیب.....
 ۲۵۹..... استاد حقیقی سیر و سلوک.....
 ۲۶۰..... فضائل اخلاقی.....
 ۲۶۱..... وصیت درباره فرزند.....
 ۲۶۳..... محمد صادق قمی (۱۲۲۲ - ۱۲۹۸ ق).....
 ۲۶۳..... دارای قوت حافظه شگفت.....
 ۲۶۴..... خواندن نماز باران.....
 ۲۶۶..... سید محمد باقر خوانساری (۱۲۲۶ - ۱۳۱۳ ق).....
 ۲۶۶..... عاشق عبادت.....
 ۲۶۶..... جایگاه علمی.....
 ۲۶۸..... جواد آقا مجتهد تبریزی (متوفای ۱۳۱۳ ق).....
 ۲۶۸..... تلگراف به امپراتور روس.....
 ۲۶۹..... نجات ستارخان (سردار ملی).....
 ۲۶۹..... تکلیف شرعی.....

۲۷۱	زین العابدین مازندرانی (۱۲۲۷ - ۱۳۰۹ ق)
۲۷۱	عنایت امیرالمؤمنین علیه السلام و بازگشت به کربلا
۲۷۱	صبور و مقاوم
۲۷۲	کمک به فقرا
۲۷۲	مشارکت در امور عمومی
۲۷۲	حضور هوشیارانه در عرصه سیاست
۲۷۳	تلاش برای تقویت مذهب تشیع
۲۷۵	دو حکایت
۲۷۶	سیداسدالله نفی اصفهانی (۱۲۲۷ یا ۱۲۲۸ - ۱۲۹۰ ق)
۲۷۶	گوشه‌ای از کرامات معنوی
۲۸۰	میرزا محمدحسن شازی (۱۲۳۰ - ۱۳۱۲ ق)
۲۸۰	به سوی دیار ولایت و شهادت
۲۸۱	قبول مسئولیت رهبری
۲۸۲	شناخت دشمن
۲۸۲	حواله‌ای که دریافت نشد
۲۸۳	پرداخت قرض
۲۸۴	سید عبدالکریم لاهیجی (متوفای ۱۳۲۳ ق)
۲۸۴	اقامت در تهران
۲۸۶	اقامه نماز جماعت
۲۸۶	رحلت
۲۸۹	حسین خلیلی تهرانی (۱۲۳۰ - ۱۳۲۶ ق)
۲۸۹	دعای مستجاب
۲۸۹	شفاعت امام حسین علیه السلام برای عمر دوباره
۲۹۰	نتیجه بخشش یک قرص نان
۲۹۱	ویژگی‌های اخلاقی
۲۹۲	محمد فاضل ایروانی (۱۲۳۲ - ۱۳۰۶ ق)
۲۹۲	احترام آیت الله مامقانی به ایشان
۲۹۲	تأثیر فتوا
۲۹۳	دارای کتابخانه شخصی
۲۹۴	آقا علی حکیم (۱۲۳۴ - ۱۳۰۷ ق)
۲۹۴	مناظره با رئیس گروه شیخیه

- ۲۹۵..... بازدید از جنازه شیخ صدوق
- ۲۹۶..... حبیب الله رشتی (۱۲۳۴ - ۱۳۱۲ ق).....
- ۲۹۶..... از خرید آب نیز عاجز بودا.....
- ۲۹۶..... انس با یاد خدا.....
- ۲۹۶..... اهل دقت و احتیاط.....
- ۲۹۶..... رعایت ادب.....
- ۲۹۷..... بی‌ارزشی مال دنیا در نظر مردان بزرگ.....
- ۲۹۷..... از ارکان پایدار اعلیت و ریاست.....
- ۲۹۷..... حمایت از مرجعیت میرزا شیرازی.....
- ۲۹۸..... اهل نظم.....
- ۲۹۸..... فروتن در برابر مکرر.....
- ۲۹۸..... فرستادن شاگردان بر حاشیه تبلیغ.....
- ۲۹۹..... سپاسگزاری از حق پدر و مادر.....
- ۲۹۹..... حافظان حریم روحانیت.....
- ۳۰۰..... محمد حسین فاضل اردکانی (۱۲۳۸ - ۱۳۰۳ ق).....
- ۳۰۰..... مقامات علمی و اخلاقی.....
- ۳۰۱..... احترام به مرجعیت.....
- ۳۰۱..... دارای بینش سیاسی.....
- ۳۰۳..... علی علیاری (۱۲۳۶ - ۱۳۲۷ ق).....
- ۳۰۳..... بزرگی‌ها و بزرگواری‌ها.....
- ۳۰۴..... سید ابوالحسن جلوه (۱۲۳۸ - ۱۳۱۴ ق).....
- ۳۰۴..... اخلاق و رفتار جلوه.....
- ۳۰۶..... محمد حسن مامقانی (۱۲۳۸ - ۱۳۲۳ ق).....
- ۳۰۶..... اخلاق و کمالات معنوی.....
- ۳۰۷..... زهد و پارسایی.....
- ۳۰۷..... عزت نفس.....
- ۳۰۸..... صبر و توکل.....
- ۳۰۹..... پرهیز از شهرت.....
- ۳۱۰..... حسین قلی همدانی (۱۲۳۹ - ۱۳۱۱ ق).....
- ۳۱۰..... غلام امام حسین علیه السلام.....
- ۳۱۰..... تأثیر معنوی کلام.....

۳۱۱.....	اسرار حق.....
۳۱۲.....	اشعار ناقوسیه.....
۳۱۳.....	اثر مهر خوبان.....
۳۱۴.....	گذشت و بزرگواری.....
۳۱۴.....	اهل تواضع.....
۳۱۵.....	مظهر ستار العیوب.....
۳۱۶.....	پناه بردن به خداوند برای حل مشکلات علمی.....
۳۱۷.....	فتحعلی سلطان آبادی (۱۲۴۰ - ۱۳۱۸ ق).....
۳۱۷.....	در پرتو عنایت امام زمان (عج).....
۳۱۷.....	آگاهی به معانی و تفسیر قرآن.....
۳۱۸.....	تکریم بزرگان و مراجع درباره ایشان.....
۳۱۹.....	احترام به سادات.....
۳۲۰.....	تعظیم قرآن.....
۳۲۱.....	وسوسه در هنگام دعای کد.....
۳۲۴.....	سیداحمد کربلایی تهرانی (متوفای ۱۳۳۱ ق).....
۳۲۴.....	در مرتبه والای پیراستگی و وارستگی.....
۳۲۵.....	خاطره.....
۳۲۵.....	مقام تجلی نفس.....
۳۲۶.....	شهید ابراهیم دنبلی خویی (۱۲۴۰ - ۱۳۲۵ ق).....
۳۲۶.....	صاحب دعای مستجاب.....
۳۲۶.....	سجایای اخلاقی.....
۳۲۷.....	وقف اموال.....
۳۲۸.....	رفع قحطی در عراق.....
۳۲۸.....	تثبیت قیمت گندم در بازار.....
۳۲۹.....	توجه ویژه به غسل جمعه.....
۳۲۹.....	حمایت از آرایشگر.....
۳۳۰.....	محمد طه نجف (۱۲۴۱ - ۱۳۲۳ ق).....
۳۳۰.....	مراتب علمی.....
۳۳۱.....	سجایای اخلاقی.....
۳۳۱.....	شنیدن ندای غیبی.....
۳۳۲.....	جهانگیر خان قشقایی (۱۲۴۳ - ۱۳۲۸ ق).....
۳۳۲.....	ورود به حوزه علمیه.....

۳۳۳		هجرت به تهران
۳۳۴		در مقابل مشروطه
۳۳۴		در چگونگی وفات
۳۳۶		محمد فاضل شربیانی (۱۲۴۵ - ۱۳۲۲ ق)
۳۳۶		دفاع از عرفان حقیقی
۳۳۶		نبوسیدن بدن در قبر
۳۳۸		سید میر حامد حسین: صاحب عبقات الانوار (۱۲۴۶ - ۱۳۰۶ ق)
۳۳۸		تحمل رنج‌ها
۳۳۹		قربانعلی زنجانی (۱۲۴۶ - ۱۳۲۸ ق)
۳۳۹		پناه بی‌پناهان
۳۴۱		فضائل و مکارم اخلاق
۳۴۴		محمد حسن آشتیانی (۱۲۴۰ - ۱۳۱۹ ق)
۳۴۴		انسانی فروتن
۳۴۴		مهمان امام علی علیه السلام
۳۴۶		آقا رضا همدانی (۱۲۵۰ - ۱۳۲۲ ق)
۳۴۶		زهد و ساده‌زیستی
۳۴۸		عالمی فروتن
۳۴۸		بردبار و صبور
۳۴۹		عاشق زیارت امام حسین علیه السلام
۳۴۹		دوری از شهرت و تشریفات ظاهری
۳۵۰		احترام به بزرگان
۳۵۰		احترام بزرگان حوزه نسبت به ایشان
۳۵۰		دقت در حفظ حقوق دیگران
۳۵۲		تلاش برای حل مشکل طلبه‌ها
۳۵۳		سید مهدی حیدری (۱۲۵۰ - ۱۳۳۶ ق)
۳۵۳		تواضع
۳۵۴		حسن کرمانشاهی (۱۲۵۰ - ۱۳۳۶ ق)
۳۵۴		نسخه‌برداری علامه حسنزاده آملی از حواشی حکیم کرمانشاهی
۳۵۴		ویژگی‌ها
۳۵۵		خاطره‌ای از میرزا حسن کرمانشاهی
۳۵۵		سلمان عصر

۳۵۶	 حال پس از ارتحال
۳۵۷	 محمد علی مدرس چهاردهی (۱۲۵۲ - ۱۳۳۴ ق)
۳۵۷	 استخاره یا کرامت؟
۳۵۸	 اقامه جماعت و زیارت کربلا با پای پیاده
۳۵۸	 زیارت مساجد سهله و حثانه
۳۵۹	 ماجرای ازدواج میرزا
۳۶۰	 سالم ماندن بدن مطهر در قبر
۳۶۱	 سید محمد طباطبایی فشارکی (۱۲۵۳ - ۱۳۱۶ ق)
۳۶۱	 در محضر آیت الله محمد تقی شیرازی
۳۶۳	 ویژگی‌های حوزه درس و بحث
۳۶۵	 مرید و مراد
۳۶۹	 شوخ طبعی
۳۷۰	 صاحب مواهب معنوی
۳۷۱	 دیدار با امام زمان عجل الله تعالی فرجه
۳۷۲	 رؤیایی راستین
۳۷۳	 محمد هادی تهرانی (۱۲۵۳ - ۱۳۱۱ ق)
۳۷۳	 مقامات علمی و معنوی
۳۷۵	 شهید محمد باقر اصطهباناتی (۱۲۵۳ - ۱۳۲۶ ق)
۳۷۵	 ویژگی‌های اخلاقی
۳۷۷	 عبدالنبی نوری (۱۲۵۴ - ۱۳۴۳ ق)
۳۷۷	 اعلمیت آیت الله سید ابوالحسن اصفهانی
۳۷۷	 اقامت در سامرا
۳۷۹	 آخوند خراسانی
۳۷۹	 (۱۲۵۵ - ۱۳۲۹ ق)
۳۷۹	 آوازه علمی آخوند
۳۷۹	 اهل عبادت و زهد
۳۸۰	 دستگیری از نیازمندان
۳۸۰	 بخشش و انفاق آخوند خراسانی
۳۸۲	 سید علی اکبر فال اسیری (۱۲۵۶ - ۱۳۱۹ ق)
۳۸۲	 ولایت فقها
۳۸۲	 برخورد با دیپلمات انگلیسی

- ۳۸۳..... برخورد با فرهاد میرزا.....
- ۳۸۳..... حمایت از نوآوری.....
- ۳۸۵..... میرزا محمد تقی شیرازی (۱۲۵۸ - ۱۳۳۸ ق).....
- ۳۸۵..... زهد و قناعت.....
- ۳۸۵..... عدالت یا عصمت.....
- ۳۸۶..... غیرت دینی.....
- ۳۸۶..... بردبار و فروتن.....
- ۳۸۶..... دارای صلابت.....
- ۳۸۸..... شهید شین فضل الله نوری (۱۲۵۹ - ۱۳۲۷ ق).....
- ۳۸۸..... دیدار پیامبر ﷺ در خواب.....
- ۳۸۹..... ابوطالب زنجانی (۱۲۵ - ۱۳۲۸ ق).....
- ۳۸۹..... ارتباط با دربار.....
- ۳۹۰..... سید علی میبدی (حدود ۱۱۰۰ - ۱۳۱۱ ق).....
- ۳۹۰..... جدیت در تحصیل.....
- ۳۹۱..... هجرت به کرمانشاه.....
- ۳۹۱..... ۱. مبارزه با شرابخواری.....
- ۳۹۱..... ۲. اجرای حدود الهی درباره شاهزادگان.....
- ۳۹۲..... ۳. مبارزه با سوداگران فریبکار.....
- ۳۹۳..... ۴. مبارزه با غلات.....
- ۳۹۳..... سفر به مشهد.....
- ۳۹۴..... بی‌رغبت به دنیا.....
- ۳۹۵..... تبلیغ و ترویج دین.....
- ۳۹۶..... محمد صادق فخرالاسلام (۱۲۶۰ - ۱۳۳۰ ق).....
- ۳۹۶..... حادثه سرنوشت‌ساز.....
- ۳۹۸..... کسب کمالات معنوی.....
- ۳۹۹..... معصومین: و تأیید کتاب "خُلَاصَةُ الْكَلَامِ فِي افْتِخَارِ الْإِسْلَامِ".....
- ۴۰۰..... شهید سید عبدالله بهبهانی (۱۲۶۲ - ۱۳۲۸ ق).....
- ۴۰۰..... ویژگی‌های اخلاقی.....
- ۴۰۰..... اوج‌گیری مبارزات.....
- ۴۰۲..... حبیب الله شریف کاشانی (۱۲۶۲ - ۱۳۴۰ ق).....
- ۴۰۲..... نکته‌های ناب.....

۴۰۴	سید عبدالحسین لاری (۱۲۶۴ - ۱۳۴۲ ق)
۴۰۴	زیارت
۴۰۶	سید محمدباقر درچه‌ای (۱۲۶۴ - ۱۳۴۲ ق)
۴۰۶	پدر؛ الگوی زهد و پارسایی
۴۰۷	چگونگی تدریس از زبان شاگردان
۴۰۸	ماجرای درگذشت مادر علامه درچه‌ای
۴۰۹	نظم در تدریس
۴۱۰	خاطره آیت الله بروجردی از علامه درچه‌ای
۴۱۱	استفاده نکردن از سرم امام خمینی
۴۱۱	لقمه شبها
۴۱۲	پرهیز از لغو بویی
۴۱۲	اجرای مراسم توبه
۴۱۲	جلوگیری از وسواس
۴۱۳	اعتماد به شاگرد
۴۱۳	ندانستن عیب نیست
۴۱۳	زندگی در حجره
۴۱۴	قناعت
۴۱۴	غذای علامه درچه‌ای
۴۱۵	محمد بهاری (۱۲۶۵ - ۱۳۲۵ ق)
۴۱۵	اخلاق و کرامات
۴۱۶	چهره‌ای متبسم در پس اندوه
۴۱۶	گریز از تعریف و تمجید دیگران
۴۱۶	مسلك عرفانی
۴۱۷	۱. سکوت
۴۱۷	۲. گرسنگی
۴۱۷	۳. کم‌خواهی
۴۱۷	۴. تنهایی
۴۱۷	۵. اخلاص
۴۱۷	۶. خوف و رجاء
۴۱۸	می‌خواهم کنار شهیدان باشم
۴۱۹	سید محمدسعید حبویی (۱۲۶۶ - ۱۳۳۳ ق)
۴۱۹	صبر و بردبار

- ۴۱۹.....علاقه به شاعران اهل بیت علیهم‌السلام
- ۴۲۰.....عزت نفس و فداکاری
- ۴۲۲.....موسی شاره عاملی (۱۲۶۷ - ۱۳۰۴ ق).....
- ۴۲۲.....جمع علم و اخلاق
- ۴۲۴.....شیخ عبدالکریم حائری یزدی (۱۲۶۷ - ۱۳۵۵ ق).....
- ۴۲۴.....ویژگی‌های اخلاقی
- ۴۲۶.....سیدمرتضی رضوی کشمیری (۱۲۶۸ - ۱۳۲۳ ق).....
- ۴۲۶.....مشکل گشایی امام حضرت زهر علیه‌السلام
- ۴۲۸.....اسماعیل مجابی (۱۲۶۹ - ۱۳۴۳ ق).....
- ۴۲۸.....صاحب اوصاف نیکو
- ۴۲۹.....سیدابوتراب موسوی وانساری (۱۲۷۱ - ۱۳۴۶ ق).....
- ۴۲۹.....ویژگی‌های معنوی
- ۴۲۹.....دریافت هدیه‌ای از امام زمان عجل‌تعالی
- ۴۳۱.....سید ابوالقاسم دهکردی (۱۲۷۲ - ۱۳۵۳ ق).....
- ۴۳۱.....صاحب مکارم اخلاقی و ملکوتی
- ۴۳۲.....در محضر حضرت علی علیه‌السلام
- ۴۳۴.....سید هادی صدر (متوفای ۱۳۱۶ ق).....
- ۴۳۴.....توسل به موسی بن جعفر علیه‌السلام
- ۴۳۵.....ابوالفضل تهرانی (۱۲۷۳ - ۱۳۱۶ ق).....
- ۴۳۵.....مباحثه و مناظره ادبی
- ۴۳۶.....محمدرضا معزی دزفولی (۱۲۷۳ - ۱۳۵۲ ق).....
- ۴۳۶.....نسخه‌برداری از «مفتاح الفلاح» شیخ بهایی
- ۴۳۶.....ویژگی‌های شخصی
- ۴۳۶.....۱. زهد
- ۴۳۶.....۲. پدیده‌گویی
- ۴۳۷.....۳. حسن تدبیر
- ۴۳۸.....محمد حرزالدین نجفی (۱۲۷۳ - ۱۳۶۵ ق).....
- ۴۳۸.....گوشه‌ای از سیره اخلاقی

۴۳۹	جواد آقا ملکی تبریزی (۱۲۷۴ - ۱۳۴۳ ق).....
۴۳۹	جواد بن شفیع کجاست؟.....
۴۳۹	تکبیر پرواز.....
۴۴۱	مرتضی طالقانی (۱۲۷۴ - ۱۳۶۳ ق).....
۴۴۱	فهم دانش دین.....
۴۴۱	صاحب کرامات.....
۴۴۱	فروتنی.....
۴۴۲	طالقانی، در یاد طالقانی.....
۴۴۲	تا رسد دستت با خود، شو کارگر.....
۴۴۴	رحلت.....
۴۴۶	محمد باقر بهاری (۱۲۷۵ - ۱۳۳۳ ق).....
۴۴۶	برخورد قاطع با انگلیس ها.....
۴۴۷	شعبان گیلانی (۱۲۷۵ - ۱۳۰۱ ق).....
۴۴۷	تکریم استادان.....
۴۴۷	مکتب اخلاقی و عرفانی.....
۴۴۹	محمد مهدی خالصی (۱۲۷۶ - ۱۳۴۳ ق).....
۴۴۹	مشکل بزرگ فیصل.....
۴۵۱	حسین نائینی (حدود ۱۲۷۷ - ۱۳۵۵ ق).....
۴۵۱	مناجات با خدا.....
۴۵۱	نوآوری در اصول.....
۴۵۲	آقاضیاءالدین عراقی (۱۲۷۸ - ۱۳۶۱ ق).....
۴۵۲	آتش گرفتن خرمن ها.....
۴۵۲	ویژگی های اخلاقی.....
۴۵۴	سید محمد مهدی درجهای (۱۲۷۸ - ۱۳۶۴ ق).....
۴۵۴	استخاره ی بابرکت.....
۴۵۴	نان و سرکه.....
۴۵۵	روایای صادق.....
۴۵۶	علی اکبر نهاوندی (۱۲۷۸ - ۱۳۶۹ ق).....
۴۵۶	ازدواج موفق.....
۴۵۶	ویژگی های اخلاقی.....

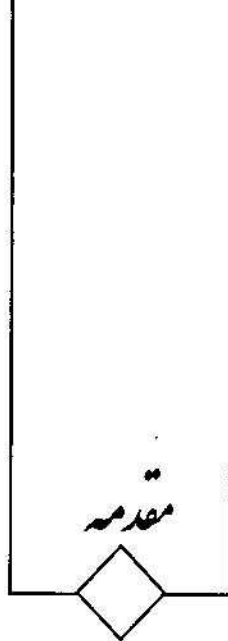
- ۴۵۷..... دوری از انجام امور شبهه‌ناک.....
- ۴۵۷..... داستان فرو ریختن دیوار مدرسه علمیه نهاوند.....
- ۴۵۸..... شیستان نهاوندی.....
- ۴۵۸..... سخت‌کوشی در راه تحصیل علم.....
- ۴۵۹..... حسنعلی نخودکی اصفهانی (۱۲۷۹ - ۱۳۶۱ ق).....
- ۴۵۹..... صاحب سیر و سلوک عرفانی.....
- ۴۶۰..... مشرب عرفانی.....
- ۴۶۱..... کرامات.....
- ۴۶۲..... خدمت به مردم.....
- ۴۶۳..... خدمت به سادات.....
- ۴۶۴..... زهد و ساده‌زیستی.....
- ۴۶۵..... فروتنی در برابر دیوان.....
- ۴۶۶..... وفات.....
- ۴۶۷..... محمد طاهر تنکابنی (۱۱۸۰ - ۱۲۸۰ ق).....
- ۴۶۷..... گوشه‌ای از کرامات.....
- ۴۶۷..... مکافات جرثومه‌های استبداد.....
- ۴۷۰..... مرتضی آشتیانی (۱۲۸۰ - ۱۳۶۵ ق).....
- ۴۷۰..... فضائل اخلاقی.....
- ۴۷۱..... مهدی حکمی قمی (۱۲۸۰ یا ۱۲۸۱ - ۱۳۶۰ ق).....
- ۴۷۱..... گوشه‌ای از کرامات.....
- ۴۷۳..... تعمیر مدرسه رضویه.....
- ۴۷۶..... محمد ربیب تهرانی (۱۲۸۱ - ۱۳۷۱ ق).....
- ۴۷۶..... ویژگی‌های اخلاقی.....
- ۴۷۶..... نقل یک کرامت.....
- ۴۷۷..... محمدجواد بلاغی (۱۲۸۲ - ۱۳۵۲ ق).....
- ۴۷۷..... در شکوه گمنامی.....
- ۴۷۷..... اسوه زهد.....
- ۴۷۷..... خنیاگر بیداری.....
- ۴۷۹..... آقا حسین طباطبایی قمی (۱۲۸۲ - ۱۳۶۶ ق).....
- ۴۷۹..... پرهیز از خُلف وعده.....
- ۴۷۹..... برپایی درس و بحث در شب‌های احیا.....

۴۷۹.....	شیوه انتخاب همسفر.....
۴۷۹.....	به خاطر رفاقت به جهنم نمی‌روم!.....
۴۷۹.....	نماز روی فرش وقفی.....
۴۸۰.....	فراسوی فروتنی.....
۴۸۰.....	رحلت.....
۴۸۱.....	محمد رضا تنکابنی (۱۲۸۲ - ۱۳۸۵ ق).....
۴۸۱.....	نیکوکاری با مردم و خانواده.....
۴۸۲.....	سید ابوالحسن اصفهانی (۱۲۸۴ - ۱۳۶۵ ق).....
۴۸۲.....	بخشیدن قاتل فرزند.....
۴۸۲.....	زاهد و بخشنده.....
۴۸۳.....	با شهادت در دادن غتوا.....
۴۸۴.....	سید محسن امین عاملی (۱۲۸۱ - ۱۳۷۱ ق).....
۴۸۴.....	حرکت به سوی دریا.....
۴۸۴.....	هجرت به کویر.....
۴۸۵.....	تنها در توفان.....
۴۸۷.....	خواندن نماز باران.....
۴۸۸.....	آقابزرگ شهیدی (۱۲۸۵ - ۱۳۵۵ ق).....
۴۸۸.....	ویژگی‌های اخلاقی.....
۴۹۱.....	سید علی آقا قاضی طباطبایی (۱۲۸۵ - ۱۳۶۶ ق).....
۴۹۱.....	لیاقت.....
۴۹۱.....	صاحب جامعیت علمی و اجتهاد.....
۴۹۲.....	اهل سیر و سلوک.....
۴۹۳.....	اهل نماز شب.....
۴۹۴.....	صاحب توکل کامل.....
۴۹۴.....	اهل تفکر و مکاشفه.....
۴۹۵.....	اهل تواضع.....
۴۹۶.....	رسیدگی به محرومان.....
۴۹۶.....	سید علی قاضی و اهل بیت علیهم‌السلام
۴۹۸.....	صاحب اسرار.....
۴۹۸.....	خبر دادن از زنده ماندن نوزاد.....
۴۹۹.....	پیشگویی‌ها.....
۴۹۹.....	۱. قیام امام خمینی علیه‌السلام

۲. مرجعیت سید ابوالحسن اصفهانی ۴۹۹
- سید نورالدین عراقی (۱۲۸۷ - ۱۳۴۱ ق) ۵۰۰
- پرداخت بودجه اولیه تأسیس حوزه علمیه قم ۵۰۰
- اویس زمان ۵۰۱
- مقام علمی ۵۰۱
- محترم شمردن فتوای آیت الله عبدالکریم حائری ۵۰۲
- بگذاشتن به تمام معنا ۵۰۳
- ویژگی‌های اخلاقی ۵۰۳
- اهل تهجد ۵۰۴
- حکومت بر دل ۵۰۵
- صاحب اقتدار معنوی ۵۰۵
- اهل کرامات ۵۰۸
- شنیدن خبر وفات مؤمن ۵۰۸
- خبر دادن از آینده ۵۰۹
- غذایی که تمام نمی‌شد ۵۰۹
- غسل جنابت ۵۰۹
- نماز عجیب در نجف ۵۰۹
- رحلت ۵۱۰
- سید علی نجف‌آبادی (۱۲۸۷ - ۱۳۶۲ ق) ۵۱۱
- در سنگر تبلیغ و ارشاد ۵۱۱
- زهد و پارسایی ۵۱۱
- طلب آموزش ۵۱۲
- سید رضا فیروزآبادی (۱۲۸۸ - ۱۳۸۵ ق) ۵۱۳
- اطاعت و بندگی ۵۱۳
- ترحم بر حیوانات ۵۱۴
- اسوه خدمت‌گزاران ۵۱۴
- انفاق ماندگار ۵۱۵
- مهرورزی و دلسوزی ۵۱۵
- در اندیشه مرگ ۵۱۵
- عباس تربتی (۱۲۸۹ - ۱۳۶۲ ق) ۵۱۷
- اطاعت از پدر ۵۱۷
- رعایت رضایت پدر ۵۱۷

۵۱۸	مباحثه با همسر.....
۵۱۸	ویژگی های اخلاقی.....
۵۱۹	اهل فحشاء و تلاش.....
۵۱۹	زندگی در شهر.....
۵۲۰	سخنرانی در مسجد گوهر شاد.....
۵۲۰	استفاده نکردن از وجوه شرعی.....
۵۲۲	رعایت تقوا.....
۵۲۳	تکریم انسانیت.....
۵۲۳	اصلاح، نه افساد.....
۵۲۴	تأثیر نماز جماعت.....
۵۲۵	رعایت حقوق دیگران.....
۵۲۵	طبيب دوار.....
۵۲۶	شکستن مهر.....
۵۲۷	دستگیری از مستمندان.....
۵۲۷	آشنای دل.....
۵۲۹	عروج نورانی.....
۵۳۱	سیدحسین حقایق (۱۲۸۹ - ۱۳۷۹ ق).....
۵۳۱	بیاعتنایی به دنیا.....
۵۳۱	نیوسیدن پیکر مطهر در قبر.....
۵۳۲	عبدالله مامقانی (۱۲۹۰ - ۱۳۵۱ ق).....
۵۳۲	ویژگی های اخلاقی.....
۵۳۲	اهل کرامت.....
۵۳۴	محمد رضا کرمانی (۱۲۹۰ - ۱۳۶۵ ق).....
۵۳۴	خواندن نماز استغاثه به حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
۵۳۵	نهی از منکر.....
۵۳۶	زیارت امام رضا علیه السلام
۵۳۷	محمد نهاوندی (۱۲۹۱ - ۱۳۷۱ ق).....
۵۳۷	عاشق علم و عالم.....
۵۳۷	علاقه مند قرآن و ائمه اطهار علیهم السلام
۵۳۷	اهل تواضع و فحشاء.....
۵۳۷	مواظبت در استفاده از سهم امام علیه السلام

- ۵۳۹..... سید عبدالله بلادی بوشهری (۱۲۹۱ - ۱۳۲۲ ق).....
- ۵۳۹..... ظلم‌ستیزی.....
- ۵۳۹..... دفاع فرهنگی.....
- ۵۴۱..... شجاع و دوستدار اهل بیت علیهم‌السلام.....
- ۵۴۲..... محمد تقی بافقی (۱۲۹۲ - ۱۳۶۵ ق).....
- ۵۴۲..... ویژگی‌های اخلاقی.....
- ۵۴۴..... آیت الله بافقی و انتقال حوزه تشیع از نجف به قم.....
- ۵۴۷..... صاحب بینش توحیدی.....
- ۵۴۸..... بازسازی جهان و تشریف به حضور امام زمان عجل‌الله تعالی فرجه‌ه.....
- ۵۵۱..... ارتباط با امام عجل‌الله تعالی فرجه‌ه.....
- ۵۵۲..... اهل سیر و سلوک معنیه.....
- ۵۵۴..... رویارویی با رضاخان.....
- ۵۵۶..... ستیز چهره به چهره.....
- ۵۶۰..... محمد علی شاه‌آبادی (۱۲۹۹ - ۱۳۰۹ ق).....
- ۵۶۰..... بازگشت به ایران.....
- ۵۶۰..... سر عشق.....
- ۵۶۱..... بازگشت به تهران.....
- ۵۶۱..... شیر بیشه حق.....
- ۵۶۲..... فقیه بیدار.....
- ۵۶۵..... فهرست منابع.....
- ۶۰۵..... فهرست اعلام.....
- ۶۱۳..... فهرست اماکن.....
- ۶۱۵..... فهرست کتب.....

«الْعُلَمَاءُ مَصَابِيحُ الدُّنْيَا وَنُزَلَةُ الْأَنْبِيَاءِ وَوَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ»^۱

علماء، چراغ‌های زمین، بنان‌های پیامبران و وارثان من و وارثان انبیا هستند.

پیامبر اکرم ﷺ

بی‌شک، الگوپذیری از جمله مهم‌ترین و ارزشمندترین روش‌های تربیتی و دانش‌اندوزی به شمار می‌رود و در حقیقت، هدف دین اسلام از آنجمله، مسلمانان به مطالعه و عمل به سیره ائمه علیهم‌السلام و فقهای دین این است که شیوه رفتار آنها را در زندگی عملی خود سرمشق قرار دهند.

خداوند، تبارک و تعالی، با در نظر گرفتن غریزه الگوپذیری و نیاز فطری انسان به الگو، با بیان بیش از دو هزار آیه درباره داستان‌های انبیاء علیهم‌السلام بر اهمیت و تأثیر خواندن و شنیدن داستان‌ها و حکایت‌ها تأکید کرده است؛ خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ»^۲ قطعاً در بیان سرگذشت آنها درس عبرت برای صاحبان اندیشه هست. بر این اساس، برای هدایت بشر، نمونه‌هایی از جنس آدمیان را در پیش چشم آنان قرار داده، و سدر وصف آنان فراوان سخن گفته است؛ خداوند در آیه دیگری از قرآن کریم می‌فرماید: «فَأَقْصَصْ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ»^۳ این داستان‌ها را برای مردم بازگو کن، شاید بیندیشند و بیدار شوند.

۱. ابوالقاسم پاینده، نهج‌القصاصه، ص ۵۸۰، رقم ۲۰۱۴.

۲. یوسف (۱۲): ۱۱۱.

۳. اعراف (۷): ۱۷۶.

خداوند نمونه‌های عینی حاضر زندگی انسان‌ها را نیز الگو شمرده، از هر فرصتی برای توجه دادن انسان‌ها به آنان استفاده کرده است تا آنجا که برای نگاه به چهره آنان و حتی برای نگاه به در خانه آنان ارزش قائل شده، «ثواب» در نظر گرفته است. از امام علی علیه السلام نقل شده که پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: «النَّظَرُ إِلَى وَجْهِ الْعَالِمِ حُبٌّ لَهُ عِبَادَةٌ»؛ نگاه به چهره عالم، به سبب علاقه و محبت، عبادت است.

تقلید، زمانی آثار مثبت را در پی دارد که از نمونه‌های شایسته، در عرصه اخلاق، معنویت، سیاست و نهاد الگوبرداری شود و این الگوبرداری و ارتباط مقلدان با الگوها به سبب عظمتی باشد که برای آن الگو قائل‌اند. این عظمت آنان را وامی‌دارد تا هم در مسیر الگو، حرکت و ارزش‌هایی را که از سبب آورده، به دست آورند و هم با تقویت جنبه فکری که از آن ارزش‌ها سرچشمه می‌گیرند دفاع از آنها برخیزند. این موضوع با عنوان «اسوه حسنه» یا «نمونه نیک و شایسته» مطرح می‌شود و در کلام خداوند سبحان درباره آن چنین آمده است: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ﴾؛ قطعاً برای شما در [اقتدا به] رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم سرمشقی نیکوست.

سیمای نیکوی اسوه انسان را به خوب چاپ می‌کند و پس از آن، انسان از وی سرمشق گرفته، سعی می‌کند رفتار آن شخص را در شخصیت خود نیز نهادینه کند. در حدیثی از امام علی علیه السلام آمده است: «إِذَا لَمْ تَكُنْ حَالِمًا فَتَحَلَّمْ»؛^۱ اگر بردبار نیستی، شبیه بردباران باش؛ یعنی از بردباران سرمشق بگیر؛ زیرا کمتر اتفاق افتاده که کسی خود را به قومی همانند کند و به آنان نپیوندد.

از جهت دیگر، الگوبرداری، در صورت مثبت بودن الگو، شیوه‌ای سطح‌خن و مهم برای پیوند دادن مردم به ارزش‌های مطلوبیست که ابتدا با آن ارزش‌ها رابطه‌ای ندارند و با دیدن نمونه‌های عملی این ارزش‌ها با آنها ارتباط برقرار می‌کنند. با ارائه این نمونه‌ها می‌توان مردم را از امور منفی، دور و به‌سوی ارزش‌های فکری و معنوی هدایت کرد.

تقلید مثبت، حتی اگر بر پایه فکر محکمی استوار نباشد، به‌تدریج در شخصیت انسان نهادینه می‌شود؛ چنانکه گفته‌شده، گاه خلق و خوی اکتسابی، بر طبیعت افراد چیره می‌شود؛

۱. محمد بن اشد کوفی، جعفریات، ص ۱۹۵.

۲. احزاب (۳۳): ۲۱.

۳. محمد بن یعقوب کلینی، اصول کافی، ج ۱، ص ۲۹۱، ح ۱۸۱۶.

اما مهم این است که انسان خویشتن را چنان عادت دهد که رفتارهای او از اندیشه‌اش سرچشمه بگیرد و نه اینکه منشأ آن تقلید صرف باشد.

کتاب حاضر، حکایاتی از زندگانی فقها و علماست که با بذل جان و مال خود از اسلام دفاع کرده، مسیر قرب الی الله را پیمودند؛ آنها به حق، بهترین الگو برای جامعه بشری کنونی هستند که در میان گرداب حوادث نمی‌توانند با فکر خود راه سعادت و کمال را تشخیص دهند؛ پس باید از این چراغ‌های هدایت برای روشن کردن راه خویش استفاده کنند. امید است که ما نیز با خواندن این حکایات و درس گرفتن از آنها راه تهذیب نفس و خودسازی را که همان راه پناهنده‌ان و امامان علیهم‌السلام است، بیماییم. خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «هیچ چیز برای انسان به جز کوشش او وجود ندارد و او نتیجه کوشش خود را به طور حتم خواهد دید».^۱

لازم به یادآوری است که در این کتاب از بعضی مجلدات گلشن ابرار و دیگر آثار حاوی شرح زندگی علما استفاده شده است. به همین جهت، تشکر و قدردانی خویش را از نویسندگان این مقالات ابراز می‌داریم. در پایان، از جناب آقای دکتر حسین تسفایی ریاست محترم پژوهشکده باقرالعلوم علیه‌السلام که با ارائه طرح اولیه و همچنین همکاری لازم در طول انجام طرح، یاریگر بنده بودند، نهایت تشکر و سپاس را دارم.

آدمی، در عالم خاکی نمی‌آید پدید عالمی، اگر بید ساخت، از نو آدمی

بسم الله

داود مهربانی